

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 51.400 van 30 januari 1995
in de zaak A. 61.037/X-4442.**

**Gemeenteraadsverkiezing van 9 oktober 1994 te
VLETEREN.**

In zake : Roger DE RUYTTER,
wonende te WESTVLETEREN,
Roggestraat 1

belanghebbende partij :

Frans BOUSSEMAERE,
wonende te VLETEREN,
Oostvleterenstraat 8.

D E R A A D V A N S T A T E, X e K A M E R,

Gezien het verzoekschrift van 21 november 1994 waarbij Roger DE RUYTTER kandidaat op de lijst nr. 13 DEMOC in hoger beroep komt van het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen van 10 november 1994, waarbij het bezwaar dat verzoeker tegen de verkiezing had ingediend, verworpen wordt;

Overwegende dat de vormvereisten voorgescreven bij artikel 5 van het koninklijk besluit van 15 juli 1956, gewijzigd bij koninklijke besluiten van 16 september 1982 en 28 oktober 1994, tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State in geval van beroep als bedoeld bij artikel 76bis van de gemeentekieswet, werden nageleefd;

Gezien de memorie die Frans BOUSSEMAERE als belanghebbende partij heeft ingediend;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur F. DE BUEL;

Gelet op de beschikking van 22 december 1994 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 9 januari 1995;

Gelet op de kennisgeving aan partijen van de beschikking tot vaststelling en van het verslag;

Gehoord het verslag van de Voorzitter van de Raad van State G. BAETEMAN;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat R. MITTENAERE, die verschijnt voor verzoeker, en van Advocaat H. d'UDEKEM d'ACQZ, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur F. DE BUEL;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

1.1. Bij de op 9 oktober 1994 te Vleteren gehouden gemeenteraadsverkiezing waren er vier lijsten ingediend, waarvan de stemcijfers en het aantal behaalde zetels door het hoofdstembureau als volgt werd vastgesteld :

	<u>stemcijfers</u>	<u>aantal zetels</u>
lijst nr. 7 C.V.P.	899	5
lijst nr. 13 DEMOC	405	1
lijst nr. 14 L.V.P.	1136	7
lijst nr. 15 P.G.V.	111	-

1.2. Met een op 16 oktober 1994 gedagtekend bezwaarschrift heeft Roger DE RUYTTER, eerste en enig verkozen kandidaat op de lijst DEMOC, nummer 13, bij de

bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen klacht neergelegd tegen de voormelde gemeenteraadsverkiezing.

1.3. Voornoemd bezwaarschrift werd door de provinciegriffier op 18 oktober 1994 in ontvangst genomen.

1.4. Verzoeker voerde in zijn bezwaarschrift een aantal gegevens aan, waarvan volgende drie in zijn beroep bij de Raad van State hernomen worden. Hij stelt dat door die gegevens ofwel de kandidaten van de L.V.P.-lijst werden bevoordeligd of "de publieke opinie werd gemanipuleerd ten voordele van deze lijst" :

"a) bij beslissing van het schepencollege werd in juni een woonhuis ter beschikking gesteld van een jeugdbeweging. De sleutel werd hen één maand voor de verkiezingen ter hand gesteld door de heer burgemeester. Mijn protest werd niet opgenomen in de notulen van het schepencollege. Het komt het schepencollege niet toe een bestemmingswijziging toe te kennen, die bevoegdheid behoort alleen toe aan de gemeenteraad. Het woonhuis werd dus jongerenlokaal, zonder voldoende uitrusting wat betreft brandveiligheid, enz.. Het was alleen de bedoeling een vrij belangrijke jeugdgroepering te winnen enkele weken voor de verkiezingen.

b) bij de opening van het vernieuwde gemeentehuis werd de lijst van de genodigden vastgelegd door het schepencollege. Bij de opening bleek echter dat de kandidaten van de L.V.P.-lijst eveneens aanwezig waren.

Onmiddellijk heb ik hiertegen protest aangetekend, met de vraag of het hier om de opening van het gemeentehuis ging of dat het misschien de voorstelling betrof van de L.V.P.-lijst. Als blijk van protest heb ik trouwens onmiddellijk na de opening en toespraak van de heer gouverneur, mijn schepensjerp weggeborgen. Dit incident werd trouwens door de pers opgenomen.

c) gelet op volgens mij belangrijk feit, dat op vrijdag **07 oktober**, dit is **twee dagen voor de verkiezingen**, het schoolkrantje werd uitgegeven door mevrouw DEMEYER Lutgarde, directrice en tweede kandidaat op de L.V.P.-lijst. In een artikel, waarvan trouwens een kopie ingesloten, wordt vermeld dat een lokaal van het zopas verlaten gemeentehuis, ter beschikking gesteld wordt van de vrije lagere

basisschool. Onder het artikel de niet verkeerd te begrijpen zin : 'Dank u burgemeester'. Deze schoolkrant, welke verspreid werd op ruim 200 exemplaren zal ook wel zijn steentje hebben bijgedragen als vorm van manipulatie van de kiezer. **Randnota** : In verband met dit ter beschikking stellen van het lokaal werd slechts voorstel aan het schepencollege gedaan op **13 oktober**. **Zes dagen nadat** het aan de kiezers werd meegedeeld".

1.5. In openbare zitting van 10 november 1994 stelde de bestendige deputatie het besluit vast, van het welk verzoeker bij de Raad van State in hoger beroep komt. Met betrekking tot de aangehaalde bezwaren wordt daarin gesteld :

"In een eerste onderdeel van zijn derde middel klaagt bezwaarder aan dat het schepencollege met electorale bedoelingen huisvesting ter beschikking van een jeugdbeweging heeft gesteld. Dat in de periode voorafgaand aan een gemeenteraadsverkiezing sommige gemeentelijke overheden talrijker initiatieven nemen dan tijdens andere periodes komt misschien opmerkelijk voor maar kan toch moeilijk als ongeoorloofde kiespropaganda worden aangemerkt. En waar in het bezwaar wordt opgemerkt dat dergelijke beslissing eigenlijk tot de bevoegdheid van de gemeenteraad zou behoren kan worden opgemerkt dat terzake klacht kan worden ingediend bij de toezichthoudende overheid, maar zulks niet kadert in de bevoegdheid van de bestendige deputatie wanneer zij in toepassing van de supra geciteerde rechtsgrond uitspraak doet over bezwaren betreffende gemeenteraadsverkiezingen.

In een tweede onderdeel van dat derde middel wordt aangeklaagd dat bij de opening van het vernieuwde gemeentehuis de kandidaten van de LVP-lijst aanwezig waren, blijkbaar op uitnodiging van het schepencollege. Hier is evenmin duidelijk op welke wijze dat als ongeoorloofde kiespropaganda kan worden aangemerkt.

Hetzelfde geldt voor het derde onderdeel van dat derde middel waarbij is aangeklaagd dat een schooldirectie, kandidaat op diezelfde LVP-lijst, in een schoolkrantje de burgemeester heeft bedankt voor het ter beschikking stellen van een leslokaal in het vroegere gemeentehuis".

1.6. Op 24 november 1994 bevond de bestendige deputatie "de zetelverdeling tussen de lijsten die door het hoofdbureau bij de verkiezing van 9 oktober 1994

voor de gemeenteraad van VLETEREN is vastgesteld, evenals de rangorde waarin de raadsleden en de opvolgers gekozen zijn verklaard, correct".

1.7. Luidens artikel 74bis, § 1, van de gemeentekieswet kunnen "de verkiezingen zowel door de bestendige deputatie als door de raad van State alleen ongeldig (...) worden verklaard op grond van onregelmatigheden die de zetelverdeling tussen de onderscheiden lijsten kunnen beïnvloeden"; dat in voorliggend geval een verschuiving van 51 stemmen van de lijst L.V.P., nr. 14, naar de lijst C.V.P., nr. 7, een verschuiving van 15 stemmen van de lijst L.V.P., nr. 14, naar de lijst DEMOC, nr. 13 en een verschuiving van 138 stemmen van de lijst L.V.P., nr. 14 naar de lijst P.G.V., nr. 15 een zetelverschuiving tot gevolg kunnen hebben; dat bij de beoordeling van de mogelijke beïnvloeding van de zetelverdeling tussen de lijsten, geen rekening mag worden gehouden met een stemmenverschuiving tussen lijsten die bij de gelaakte onregelmatigheid niet waren betrokken, doch dat wel dient uitgemaakt te worden hoeveel stemmen minimaal dienen te verschuiven van de lijst in wier voordeel de onregelmatigheden werden gepleegd naar om het even welke andere lijst opdat een wijziging in de zetelverdeling tussen de lijsten zich zou voordoen;

2. Over de ontvankelijkheid van het beroep.

2.1. Overwegende dat de belanghebbende partij stelt dat het beroep te laat werd ingesteld, omdat het overeenkomstig artikel 76bis van de gemeentekieswet moet ingesteld worden binnen acht dagen na de kennisgeving van de beslissing door de bestendige deputatie, dat volgens haar de kennisgeving moet begrepen worden als de toezending van de akte in origineel of afschrift, dat wijl die beslissing van 10 november 1994 aan verzoeker werd toegestuurd op 10 november 1994, het beroep uiter-

lijk op 18 november 1994 moest ingesteld worden, zodat het beroep ingesteld bij aangetekende brief van 21 november 1994 niet ontvankelijk is;

2.2. Overwegende dat het afschrift van het besluit van de bestendige deputatie inderdaad aan verzoeker werd toegestuurd met een ter post aangetekende brief van 10 november 1994 die door verzoeker op 14 november 1994 in ontvangst werd genomen; dat van dan af de termijn van beroep ingaat, zodat het beroep ingeleid bij verzoekschrift van 21 november 1994 binnen de termijn vastgesteld door artikel 76bis van de gemeentekieswet werd ingesteld; dat de exceptie van niet-ontvankelijkheid niet opgaat;

3. Over de gegrondheid van het beroep.

3.1. Overwegende dat verzoeker de drie voormelde grieven herneemt; dat hij de tweede grief preciseert als volgt :

"Het is duidelijk : de lijst van de genodigden werd vastgelegd door het schepencollege; er werden geen kandidaat-gemeenteraadsleden uitgenodigd. Eén week voor de verkiezingen werden de kandidaten van één lijst (de meerderheidslijst) WEL uitgenodigd en in de schijnwerpers gezet. De kandidaten van de andere lijsten werden hierdoor benadeligd. De Bestendige Deputatie vermeldt : BLIJKBAAR op uitnodiging van het schepencollege. Ik ben duidelijker : NIET op uitnodiging van het schepencollege, maar WEL op uitnodiging van de lijsttrekker zelf, tevens burgemeester!";

dat hij de derde grief als volgt aanvult :

"Verspreiding van een bericht dewelke men probeert wettig te maken in het schepencollege NA de verkiezingen, dit is ZES dagen nadat het aan de kiezers werd medegedeeld";

verzoeker voegt daaraan toe :

"Trouwens, het is opmerkelijk dat deze klacht door de Bestendige Deputatie wordt afgedaan in DRIE zinnen.

Opmerkelijk is ook dat, naar aanleiding van mijn schrijven naar de Bestendige Deputatie, niet één feit door de L.V.P. wordt weerlegd. Er werd geen enkele memorie ingediend (zie schrijven Bestendige Deputatie punt 6)".

3.2.1. Overwegende dat de belanghebbende partij wat de verschillende punten in essentie betreffen doet gelden wat volgt :

"Ad. 1. terbeschikkingstelling van een leegstaand woonhuis aan een jeugdbeweging

(...)

In zitting van het Schepencollege van 16 juni 1994 heeft het College beslist dit leegstaand woonhuis tijdelijk ter beschikking te stellen van de jeugdbeweging 'K.S.A. Woesten'. Schepen DE RUYTTER was hiermee niet akkoord.

In de notulen staat het volgende geacteerd : 'het woonhuis Woestendorp, eigendom van de gemeente is thans onbewoond. Zal voorlopig ter beschikking gesteld worden aan de jeugdbeweging KSA Woesten'.

Het protest van DE RUYTTER werd inderdaad niet opgenomen in de notulen, zoals hij in zijn bezwaarschrift aanhaalt. Het verslag van deze zitting werd in de volgende zitting goedgekeurd zonder opmerkingen. Toen had DE RUYTTER moeten een opmerking maken en erom verzoeken dat zijn protest genotuleerd werd. Hij heeft dit evenwel niet gedaan.

(...)

Dat de sleutel van dit woonhuis door mijzelf overhandigd werd aan de leiding één maand vóór de verkiezingen, zoals DE RUYTTER in zijn bezwaarschrift beweert is juist. Dat het de bedoeling was om een vrij belangrijke jeugdgroepering met ouders te winnen enkele weken vóór de verkiezingen, is onjuist. Vanuit de jeugdvereniging KSA kwam de vraag de sleutel van dit leegstaand pand in ontvangst te mogen nemen, begin september en dit bij de opening van het nieuwe werkjaar.

Ad. 2. opening gemeentehuis

De opening van het vernieuwd en gerenoveerd gemeentehuis had plaats op vrijdag 23 september 1994 in aanwezigheid van de heer Gouverneur.

Vooraf werd in het Schepencollege een lijst opgesteld met genodigden.

Op zaterdag 24 september in de namiddag was er een opendeurdag, waar eenieder in de mogelijkheid gesteld was het administratief complex te bezichtigen.

Om reden dat een drietal kandidaten van mijn lijst in de onmogelijkheid verkeerden op zaterdag een bezoek te brengen aan het gemeentehuis omwille van de uitoefening van een zelfstandige beroepsactiviteit,

had ik hen voorgesteld dan maar te komen op vrijdag, evenwel iets later alswanneer het officiële gedeelte achter de rug was. Van die drie kandidaten was er zelfs één aanwezig die momenteel deel uitmaakt van de O.C.M.W.-raad; raad die trouwens eveneens uitgenodigd was.

(...)

Trouwens waren er nog anderen in laatste instantie uitgenodigd dan die oorspronkelijk op de lijst van genodigden stonden vermeld.

Zelfs in de loop van de avond hebben belangstellenden, alhoewel niet uitgenodigd, nog een kijkje komen nemen.

(...)

Ad. 3. uitgifte schoolkrantje

Bij de aanvang van het schooljaar werd in de gesubsidieerde vrije basisschool, afdeling Oostvleteren, een bepaald studiejaar opgesplitst in twee klassen, omwille van het te groot aantal leerlingen.

De klassen van de afdeling Oostvleteren bevinden zich in twee vestigingen, enerzijds in gebouwen eigendom van de dekenij Poperinge, anderzijds in lokalen eigendom van de gemeente (vroeger was er een gemeentelijke jongensschool). Eén van de opgesplitste klassen werd bij gebrek aan iets beters, ondergebracht in een veel te klein lokaaltje waar de leerlingen en de leerkracht niet over de nodige ruimte beschikten, vereist om vlot en efficiënt te werken.

(...)

Mevrouw DEMEYER Lutgarde, direktrice van de gesubsidieerde vrije basisschool, afdeling Oostvleteren en Westvleteren, tevens schepen, heeft mij gevraagd of het voor mogelijk kon aangezien worden dat een leegstaand lokaal van het vroegere gemeentehuis tijdelijk mocht aangewend worden om er een klaslokaal in onder te brengen, waarop ik bevestigend heb geantwoord. Achteraf heb ik dit voorgelegd aan het Schepencollege.

Vanuit de schooldirectie is het gebruikelijk dat na één maand school, dus in het begin van de maand oktober, de ouders via hun kinderen, een schoolkrantje ontvangen, waarin ondermeer het volledig schoolreglement en andere nuttige inlichtingen vermeld staan.

Van de gelegenheid en zonder bijbedoelingen heeft de directrice op de laatste bladzijde van het schoolkrantje volgende tekst neergepend :

'GOED NIEUWS VOOR HET 4de lj B
Ons 4de leerjaar werd opgesplitst in 2 klassen.
(...)
Vanaf 11 oktober wordt ons een ruim en luchtig
lokaal in het oude gemeentehuis terbeschikking
gesteld.
Dank u Burgemeester.
(...)'"

3.3. Overwegende dat, zo eensdeels moet vastge-
steld worden dat de aangevoerde feiten in hoofde van de
gemeentelijke gezagsdragers die de betrokken beslissin-
gen genomen en uitgevoerd hebben niet van een bijzondere
openheid en neutraliteit ten aanzien van andersgezinden
doen blijken, anderdeels niet aannemelijk wordt gemaakt
dat, in acht genomen het omgekeerde effect dat derge-
lijke handelwijzen hebben bij de kritische kiezer, mede
ten gevolge van de daaraan gegeven publiciteit in de
kranten en in de openbare opinie, ze een voldoende
stemmenverschuiving kunnen teweegbrengen om een wijzi-
ging in de zetelverdeling tot gevolg te hebben,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

Het besluit genomen op 24 november 1994 door
de bestendige deputatie van de provincieraad van
West-Vlaanderen, waarbij de op 9 oktober 1994 te
Vleteren gehouden gemeenteraadsverkiezing geldig wordt
verklaard, wordt bevestigd.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzing, op dertig januari 1900 vijfennegentig,
door de Xe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	G. BAETEMAN,	voorzitter van de Raad van State,
	A. BEIRLAEN,	staatsraad,
	R. STEVENS,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

G. BAETEMAN.